

Kontrola I stopnia i zasady kwalifikowalności wydatków

Władza Wdrażająca Programy Europejskie
ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa
tel. 22 461 87 39 faks 22 461 87 22
wwpe@wwpe.gov.pl www.wwpe.gov.pl

Warszawa 2009.12.16

KONTROLA I STOPNIA

Art. 16 ustęp 1 Rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 roku w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1783/1999

„W celu zatwierdzenia wydatków każde państwo członkowskie ustanawia system kontroli umożliwiający weryfikację dostarczenia produktów i usług stanowiących przedmiot dofinansowania, zasadności wydatków zadeklarowanych dla działań lub ich części wdrażanych na terytorium danego państwa, jak również zgodności tych wydatków i związanych z nimi operacji lub ich części z przepisami wspólnotowymi i krajowymi.”

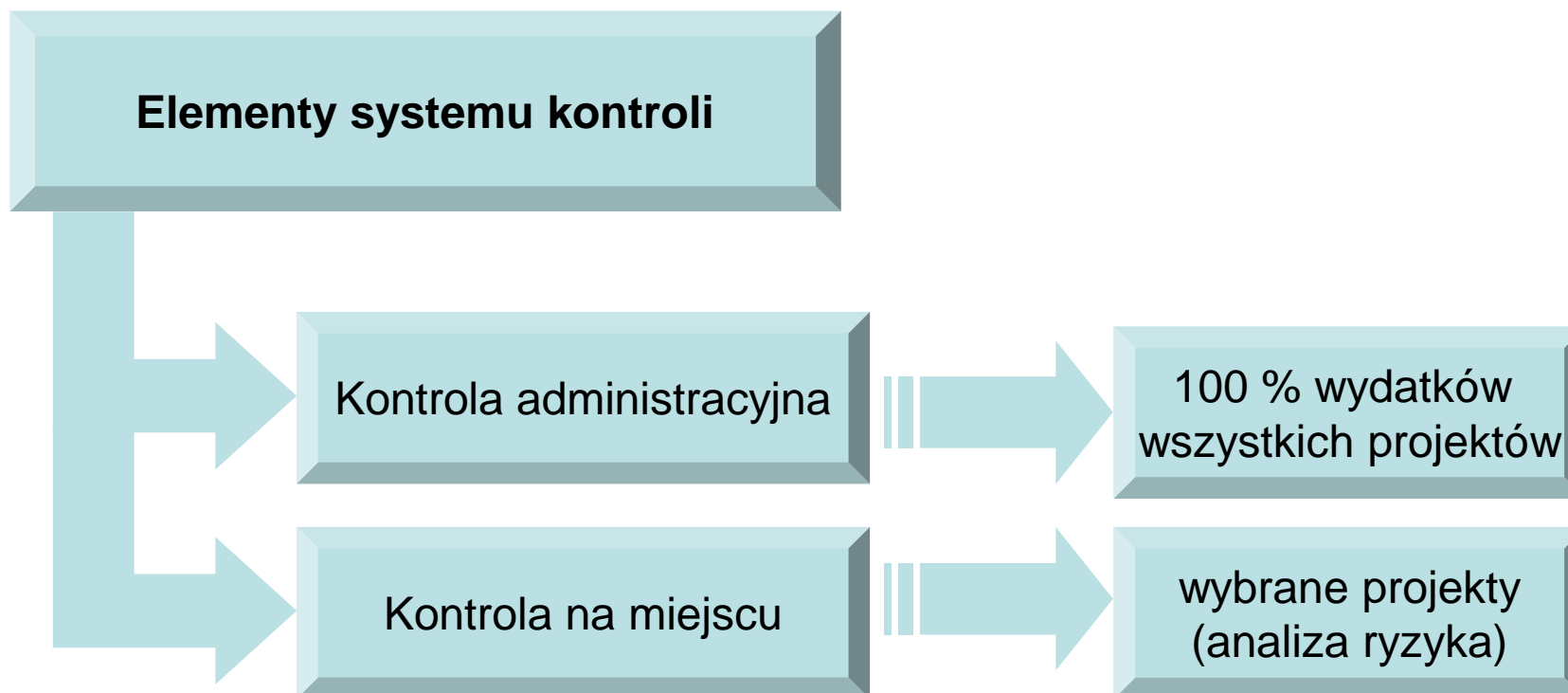
System kontroli I stopnia w Polsce jest **mieszany**:

zdecentralizowany

Urzędy Marszałkowskie, Urzędy Wojewódzkie, Ministerstwa i inne urzędy centralne - kontrolę I stopnia mogą prowadzić niezależni od wdrażania projektu kontrolerzy wewnętrzni ww. instytucji. Jest to możliwe po uprzednim zatwierdzeniu kontrolera przez MRR na podstawie zamieszczonego na stronie MRR wniosku o zatwierdzenie kontrolera projektu.

scentralizowany

Pozostałe jednostki korzystają z bezpłatnej kontroli I stopnia wykonywanej przez Władzę Wdrażającą Programy Europejskie.

Nadrzędna zasada - NALEŻYTE ZARZĄDZANIE FINANSAMI

(SOUND FINANCIAL MANAGEMENT)

Zgodnie z Art. 274 Traktatu ustanawiającego Unię Europejską
„Kraje Członkowskie powinny współpracować z Komisją Europejską, aby
zapewnić, że środki publiczne są wydatkowane w zgodzie z zasadą
należytego zarządzania finansami”

**Koncepcja należytego zarządzania finansami
= oszczędność + wydajność + skuteczność
(economy + efficiency + effectiveness)**

NALEŻYTE ZARZĄDZANIE FINANSAMI = 3 x E

Economy = zasoby, które instytucja zużywa do wykonywania swoich zadań udostępniane są w odpowiednim czasie, w odpowiedniej ilości i jakości oraz po najkorzystniejszej cenie

Efficiency = instytucja dąży do osiągnięcia jak najlepszego związku pomiędzy zaangażowanymi zasobami a osiągniętymi rezultatami

Effectiveness = instytucja osiąga wyznaczone cele oraz zaplanowane rezultaty

ZASADA NALEŻYTEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI a USTAWA O FINANSACH PUBLICZNYCH

Art.35 Ustawy o finansach publicznych

„3. Wydatki publiczne powinny być dokonywane:

- 1) w sposób celowy i oszczędny, zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;
- 2) w sposób umożliwiający terminową realizację zadań;
- 3) w wysokości w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.”

Sprawozdawczość

- ❖ Okres sprawozdawczy – kolejne 6 kalendarzowych miesięcy – określone indywidualnie dla każdego projektu w Umowie Dotacji. Okresy sprawozdawcze liczone od daty rozpoczęcia realizacji projektu określonej w zatwierdzonym Wniosku Aplikacyjnym.
- ❖ Termin złożenia raportów przez Partnera Wiodącego za każdy okres raportowania do Wspólnego Sekretariatu Technicznego określony jest w Umowie Dotacji.

Rodzaje certyfikatów

Kontrola I stopnia wydaje trzy rodzaje certyfikatów wydatków kwalifikowalnych:

- ❖ **standardowy** – dla każdego okresu sprawozdawczego,
- ❖ **dla kosztów przygotowawczych** – w pierwszym okresie sprawozdawczym dodatkowo dla kosztów przygotowawczych przewidzianych w zatwierdzonym Wniosku Aplikacyjnym
- ❖ **dla kosztów dzielonych** – w przypadku, gdy partner będzie dzielił koszty przez siebie poniesione na pozostałych partnerów projektu (podział zgodnie z kluczem opisanym w Umowie Partnerstwa lub/i załącznikach do niej)

Kwalifikowalność wydatków

OGÓLNE RAMY CZASOWE DLA PROGRAMU

- ❖ Zgodnie z art. 56 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006, program musi się zakończyć **dnia 31 grudnia 2015 r.**
- ❖ Wszelkie działania w ramach projektów CENTRAL EUROPE muszą się zatem zakończyć najpóźniej **dnia 31 grudnia 2014 r.**

Okres kwalifikowalności wydatków

Okres kwalifikowalności dla kosztów innych niż koszty przygotowawcze rozpoczyna się w dniu określonym jako data rozpoczęcia w zatwierdzonym Wniosku Aplikacyjnym.

Data zakończenia działań merytorycznych to data zakończenia projektu wg zatwierdzonego Wniosku Aplikacyjnego. Dla działań administracyjnych związanych z zakończeniem projektu (WP1) datą końcową jest data złożenia raportu końcowego określona w Umowie Dotacji (Subsidy Contract)

Koniec okresu kwalifikowalności dla danego działania = koniec wydatkowania środków w ramach danego działania

Budżet projektu

- ❖ Budżet projektu określony w zatwierdzonym Wniosku Aplikacyjnym.
- ❖ Szczegółowy budżet każdego partnera w podziale na linie budżetowe oraz pakiety zadaniowe stanowi załącznik do Umowy Partnerstwa zawieranej pomiędzy Partnerem Wiodącym projektu a pozostałymi Partnerami.
- ❖ Budżet dzielony na sześciomiesięczne okresy sprawozdawcze – szczególnie zalecane Partnerom Wiodącym w celu planowania płatności oraz monitorowania wdrażania projektu.

Budżet projektu cd.

Budżet projektu dzielony na linie budżetowe (BL) i pakiety zadaniowe (work packages - WP)

WP 0	Przygotowanie projektu (project preparation)	predefiniowany nieobowiązkowy
WP 1	Zarządzanie i koordynacja (project management & coordination)	predefiniowany obowiązkowy
WP 2	Komunikacja, zarządzanie wiedzą i rozpowszechnianie informacji (communication, knowledge management & dissemination)	predefiniowany obowiązkowy
WP 3 – WP 6	Działania merytoryczne	definiowane w projekcie nieobowiązkowe

Rodzaje linii budżetowych BL:

- BL 1 – Personel
- BL 2 – Administracja
- BL 3 – Ekspertyzy zewnętrzne
- BL 4 – Podróże i zakwaterowanie
- BL 5 – Spotkania
- BL 6 – Promocja
- BL 7 – Sprzęt
- BL 8 – Inwestycje
- BL 9 – Inne

* Linie 3, 7 i 9 są wyspecyfikowane, a linia 8 dokładnie opisana w zatwierdzonym Wniosku Aplikacyjnym.

Koszty przygotowawcze

- ❖ Są to koszty bezpośrednio związane z przygotowaniem projektu i złożeniem Wniosku Aplikacyjnego, który finalnie został zaakceptowany do realizacji przez Komitet Monitorujący.
- ❖ Muszą one dotyczyć działań realizowanych od dnia 1 stycznia 2007 do dnia złożenia Wniosku Aplikacyjnego.
- ❖ Koszty te muszą być zaplanowane i opisane we Wniosku Aplikacyjnym w podziale na linie budżetowe. Dozwolone linie budżetowe to Personel, Administracja, Ekspertyzy zewnętrzne, Podróże i zakwaterowanie oraz Spotkania
- ❖ Są raportowane razem z kosztami pierwszego okresu sprawozdawczego – muszą do tego czasu być zapłacone.
- ❖ Maksymalny limit kosztów przygotowawczych wynosi 20.000 EUR na poziomie całego projektu.
- ❖ Przykładowe koszty: przygotowanie idei projektu, poszukiwanie przyszłych partnerów, spotkania przyszłych partnerów, udział w spotkaniach dla przyszłych partnerów wiodących.

Koszty dzielone

Wytyczne programu zalecają unikania kosztów dzielonych (shared costs/common costs) tj. kosztów ponoszonych pierwotnie przez jednego z partnerów, którymi obciążani są pozostali partnerzy projektu.

Np. jeden z partnerów odpowiedzialny jest za stworzenie kosztów strony internetowej programu – potem kosztem obciąża pozostałych partnerów. Każdy z partnerów zostaje obciążony częściowo kosztem.

Jeśli nie da się uniknąć dzielenia kosztów, należy upewnić się przed ich poniesieniem czy wszyscy partnerzy oraz ich kontrolerzy się na takie koszty godzą.

PODATEK VAT

Podatek VAT nie stanowi wydatku kwalifikowalnego chyba, że został pierwotnie i ostatecznie zapłacony przez instytucję partnera.

Podatek VAT, który można odzyskać, nie może być uznany za kwalifikowalny nawet jeżeli nie został faktycznie odzyskany przez instytucję partnera. Oznacza to, że w przypadkach gdy partner może odzyskać podatek VAT ale rezygnuje z tej możliwości, podatek VAT jest niekwalifikowalny.

OPŁATY FINANSOWE

Opłaty transakcyjne za międzynarodowe transakcje finansowe są kwalifikowalne.

Jeżeli realizacja projektu wymaga otwarcia odrębnego rachunku, opłaty bankowe za otwarcie i administrowanie rachunkiem również uznaje się za kwalifikowalne.

Mogą one wówczas być raportowane w linii budżetowej
Administracja

PRZYCHÓD WYGENEROWANY PRZEZ PROJEKT

Jeżeli projekt generuje przychód np. poprzez usługi, opłaty za uczestnictwo w konferencji, sprzedaż broszur lub książek, przychody te muszą one być odjęte od kosztów kwalifikowalnych w całości lub proporcjonalnie, w zależności czy były generowane w całości lub części w wyniku dofinansowywanej operacji.

Uwaga!

Finansowanie z EFRR oblicza się na podstawie łącznych kosztów kwalifikowalnych po odliczeniu przychodów przypisanych do projektu.

WKŁADY RZECZOWE

Wkład rzeczowy jest dozwolony zgodnie z Rozdziałem 4.5.2

Podręcznika programu tj. musi spełniać łącznie warunki:

- jest kwalifikowalny zgodnie z krajowymi wytycznymi,
- polega na wniesieniu ziemi, bądź nieruchomości, sprzętu lub surowców, badań lub profesjonalnej bądź bezpłatnej pracy ochotniczej i ich wartość może być niezależnie oszacowana i poddana audytowi.

Nie mogą przekraczać 5% całkowitego budżetu partnera oraz 5 000 euro.

WYDATKI DOFINANSOWYWANE Z INNYCH ŚRODKÓW UE LUB INNYCH DOTACJI KRAJOWYCH LUB REGIONALNYCH

Wydatek, który otrzymał już całkowite dofinansowanie z innego źródła finansowania w ramach funduszy europejskich nie uznaje się za kwalifikowalny w kontekście projektów CENTRAL EUROPE.

Jeśli wydatek jest już w pełni pokrywany przez inną dotację krajową lub regionalną, również nie może być uznany za kwalifikowalny, gdyż skutkowałoby to podwójnym finansowaniem.

Jeśli wydatek jest pokrywany częściowo przez inną dotację krajową lub regionalną, to może on zostać uznany za kwalifikowalny jeśli dotacja ta nie przekracza 15% (czyli finansuje wkład własny partnera).

ZA NIEKWALIFIKOWALNE UWAŻANE SĄ M.IN.:

- odsetki od zadłużenia,
- grzywny, kary pieniężne i straty na różnicach kursowych,
- odsetki karne,
- prowizje bankowe za przelewy krajowe,
- zakup ziemi,
- koszty przygotowawcze, chyba że zostały zaakceptowane we zatwierdzonym Wniosku Aplikacyjnym,
- wydatki inwestycyjne, chyba że zostały zaakceptowane we zatwierdzonym Wniosku Aplikacyjnym lub przez władze programu,
- podatek VAT jeśli może być odzyskany.

Kursy wymiany

Koszty i wydatki poniesione w walucie krajowej przeliczane na EUR po jednym z czterech możliwych kursów:

- kurs średni miesięczny ustalony przez Komisję Europejską z miesiąca poniesienia wydatku,
- kurs średni sześciomiesięczny na podstawie kursów średnich miesięcznych,
- kurs rynkowy z dnia poniesienia wydatku,
- kurs rynkowy z ostatniego dnia okresu raportowania określonego w Umowie Partnerstwa

Koszty i wydatki poniesione w EUR powinny być raportowane w kwotach EUR wynikających z faktur VAT, rachunków i innych dokumentów o równoważnej mocy dowodowej

Uwaga: Oznacza to, że nie powinny mieć miejsca sytuacje kiedy kwoty w EUR przeliczane są na PLN (dla celów księgowych) i ponownie na EUR po kursie ustalonym dla wydatków w walucie krajowej

Rodzaj kursu wymiany jaki winien zostać użyty jest ustalany przez Partnera Wiodącego projektu w porozumieniu z Partnerami projektu i winien obowiązywać przez cały okres realizacji projektu. Rodzaj kursu wybranego dla całego partnerstwa jest podany Start-up Report. Może również zostać wpisany w Umowę Partnerstwa.

Realizacja projektów

- ❖ 51 rozliczeń / 39 wydanych certyfikatów
- ❖ certyfikat wydawany w ciągu 1-2 miesiąca
- ❖ jakie błędy popełniają Partnerzy?
- ❖ wytyczne / porady oraz współpraca

Dane kontaktowe

Władza Wdrażająca Programy Europejskie
Ul. Wspólna 2/4
00 - 926 Warszawa

Sylwia Tyszko – Główny Księgowy WWPE

sylwia.tyszko@wwpe.gov.pl
tel. 022 458 23 37

Jan Krzesiński

jan.krzesinski@wwpe.gov.pl
tel. 022 458 23 22

Katarzyna Suda

katarzyna.suda@wwpe.gov.pl
tel. 022 458 23 32